

SAMNANGER KOMMUNE,
Tyssevegen 217,
5650 TYSSE

Saksbehandlar, innvalstelefon
Håvard Rød, 5557 2143

Samnanger kommune - budsjett 2023 og økonomiplan 2023 - 2026

Samnanger kommunestyre har i møtet 8. desember 2022, sak 079/2022, handsama og vedteke budsjett 2023 og økonomiplan for 2023 - 2026. Vi har motteke saksdokumenta til orientering.

Kommunen er ikkje under statleg kontroll og godkjenning. Budsjett og økonomiplan er difor ikkje kontrollert etter kommunelova § 28-1 (Robek-registrerte kommunar). For alle kommunar kontrollerer Statsforvaltaren at budsjett og økonomiplan er i balanse. Dette brevet er ei tilbake-melding om korleis vi vurderer økonomien til kommunen og utviklinga slik ho er planlagt i budsjett og økonomiplan.

Oppsummering

Kommunen kjem til å få eit høgt gjeldsnivå som følge av investeringa i fleirbrukshall. Kommunen må handtere eit høgt gjeldsnivå og likevel ha driftsbalanse. Etter at investeringa i fleirbrukshall er gjennomført, må kommunen gradvis trappe ned lånegjelda over tid.

Budsjett 2023

I rekneskapen for 2022 er det eit netto driftsoverskot med kr 23,7 mill. Det utgjør 7,6 prosent av driftsinntektene i 2022. Det positive resultatet skuldast i hovudsak høg inntekt frå konsesjonskraft i fjor. Det var også større skattevekst i fjor enn pårekna. Netto driftsoverskot er i hovudsak sett av til å styrke disposisjonsfondet.

Netto driftsoverskot i budsjettet for 2023 er kr 6,0 mill. Det utgjør 2,2 prosent av driftsinntektene.

Kommunen har budsjettert med kr 72,5 mill. i skatt på eige og inntekt for 2023. Ordinær skatt og rammetilskot er budsjettert med til saman kr 169,9 mill.

Inntektsprognosen frå KS for 2023 er oppdatert etter revidert nasjonalbudsjett og kommune-proposisjonen. Pårekna auka inntekter i revidert nasjonalbudsjett må bli sett i samanheng med pårekna auka løns- og kostnadsvekst for kommunane i år. Trekk i rammetilskotet for konsesjonskraftinntekter er redusert frå kr 8,2 mill. i opphavleg statsbudsjett til kr 1,2 mill. i revidert nasjonalbudsjett.

Det er budsjettert med kr 12,9 mill. i eigedomsskatt for 2023. Innkomen eigedomsskatt i 2022 var om lag kr 15,8 mill. Den generelle skattesatsen for dei skattepliktige eigedomane er sett til 7

promille. Skattesatsen for bustader og fritidseigedomar er sett til 1,4 promille. Skattesatsen for bustader og fritidseigedomar er halvert frå 2022 til 2023.

Det er budsjettert med utbetaling frå Havbruksfondet kr 0,85 mill. Kommunen fekk utbetaling frå Havbruksfondet i 2022 med kr 2,3 mill.

Det er budsjettert med kr 10,2 mill. i ordinære avdrag (utanom avdrag på formidlingslån). Dette oppfyller minimumskravet.

I 2023 er det planlagt brutto investeringar for til saman kr 29 mill. Av dette utgjør avgifts-finansierte investeringar i VA-sektoren kr 5,5 mill. Dei største investeringane elles er i kjøp av tidlegare BKK bygg til administrasjon og i ny brannstasjon. Første del av investeringa i fleirbrukshall er i år. Denne investeringa vil gå både i 2024 og i 2025.

Investeringane er i hovudsak planlagt finansierte med låneopptak. Det er gjort vedtak om låneopptak i år med samla kr 26,66 mill. Ein mindre del av investeringane er planlagt finansierte med momskompensasjon. Det er i liten grad lagt opp til eigenfinansiering av investeringane.

Kommunen si brutto langsiktige lånegjeld ved utgangen av 2022 var kr 258,0 mill., medrekna startlån kr 11 mill. til vidare utlån. Brutto langsiktig lånegjeld var til same tid om lag kr 103 400,- per innbyggjar, eller 82 ½ prosent av driftsinntektene i fjor. Gjeldsgraden må blant anna bli sett i samanheng med høge inntekter i 2022 og at kommunen har etterslep på gjennomføring av investeringar.

Det er gjort vedtak om å ta opp startlån i år med kr 5,2 mill. til vidareutlån.

Kommunen sitt disposisjonsfond var kr 43,7 mill. ved utgangen av 2022. Det utgjør om lag 14,0 prosent av driftsinntektene i 2022.

Økonomiplan 2023 - 2026

Økonomiplanen skal vise korleis langsiktige utfordringar, mål og strategiar i kommunale planar skal følgjast opp. Saman med årsbudsjettet skal han vise kommunestyret sine prioriteringar og løyvingar og dei mål og premisser som økonomiplanen og årsbudsjettet byggjer på. Kommuneplanens handlingsdel, med same formål, kan inngå i økonomiplanen.

Det er i økonomiplanen lagt opp til netto driftsoverskot i heile økonomiplanperioden. I planen er det størst pårekna netto driftsoverskot i 2024 med 3,9 prosent, målt i prosent av driftsinntektene. Pårekna netto driftsoverskot i planen er redusert til 2,5 prosent i 2025 og til 1,7 prosent i 2026.

Det er planlagt eit høgt investeringsnivå i 2024 og 2025 som følgje av bygging fleirbrukshall. Investeringa i fleirbrukshall er for planperioden totalt rekna til kr 95 ½ mill.

Investeringa i fleirbrukshall vil føre til at kommunen si lånegjeld kjem til å auke vesentleg. Investeringa blir i hovudsak finansiert med låneopptak. Det er rekna at kommunen si netto lånegjeld per innbyggjar (utanom startlån til vidareutlån) vil auke med nesten kr 40 000,- per innbyggjar frå utgangen av 2022 til utgangen av 2025.

I økonomiplanen er det lagt til grunn at lånegjelda kjem til å bli gradvis redusert i åra etter at investeringa i fleirbrukshall er gjennomført. Kommunen si lånegjeld kjem likevel til å vere på eit svært høgt nivå over lang tid.

Finansielle måltal

Etter kommunelova skal kommunestyret sjølv vedta finansielle måltal med handlingsreglar for utvikling av økonomien til kommunen. Finansielle måltal skal nyttast i planlegging og styring, som grunnlag for å vareta den økonomiske handleevna over tid.

Måltala bør bli vedtekne på grunnlag av dei økonomiske utfordringane som kommunen vil få som følgje av planlagde investeringar og låneopptak i dei komande åra. Kommunen bør ha måltal for gjeldsgrad, disposisjonsfond og netto driftsresultat.

Statsforvaltaren sine vurderingar

Kommunen kjem til å få eit høgt gjeldsnivå som følgje av investeringa i fleirbrukshall.

Kommunen må handtere eit høgt gjeldsnivå og likevel ha driftsbalanse. Etter at investeringa i fleirbrukshall er gjennomført, må kommunen gradvis trappe ned lånegjelda over tid.

For å handtere dei økonomiske utfordringane rår vi kommunen til:

1. Betale årlege ordinære avdrag med minst 4,0 prosent av kommunen si lånegjeld til kommunale investeringar. Denne avdragsprofilen vil bidra til at lånegjelda blir gradvis redusert etter at investeringa i fleirbrukshallen er gjennomført. Nye lån bør bli nedbetalt som serielån med avdragstid på 25 år.
2. Disposisjonsfondet er opparbeidd til kr 43,7 mill. ved utgangen av 2022 etter høge inntekter og godt resultat i fjor.

Kommunen vil med den høge lånegjelda i dei komande åra bli økonomisk sårbar. Høg lånegjeld i åra framover gjer det difor viktig å ha eit tilstrekkeleg stort disposisjonsfond som driftsreserve. Vi vurderer disposisjonsfondet ved utgangen av 2022 som tilstrekkeleg stort inntil vidare. Fondet bør likevel ikkje bli redusert til under kr 40 mill.

3. Kommunen bør ha som målsetjing å oppnå årlege netto driftsoverskot på minst 1,75 prosent av driftsinntektene. Netto driftsoverskot bør nyttast til driftsfinansiering av investeringar for å redusere låneopptak, i staden for å byggje opp disposisjonsfondet ytterlegare inntil vidare.

Med helsing

Liv Signe Navarsete

Gunnar O. Hæreid
ass. statsforvaltar

Dokumentet er elektronisk godkjent